

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم و صنعت مجموعه سی

ایکینجی سنه: دردنجی جلد

نومرو: ۳۷

۲۰ تشرین اول ۳۳۸

تألیف

زه نوته میس — بن ، دوستلرم ، ایلیکده
فنا لکده حقیقته قانم . فقط شوکاده قانم که یهودانک
بوسه سی داخل اولدینی حالده حرکات بشره دن بر
دانه سیله یوقدرکه کندنده تخم استفارطاشیاسون .
فنائی انسانلرک سلامت آیه سینه یاردیم ایدر و بوندن
دولاییدرکه منبی ایلیک و مصدری ایلیک تفاق ایلین
حصائلدر .

خرستیانلر بونی اخانت قصیدله افندیینه سلامت
بوسه سی ویرن و بو حرکتیله بشرک سلامتتی تأمین ایلین
قیرمیزی توبلی آدمک افسانه سیله شایان حیرت برصورتده
ایضاح ایدرلر . بو سیله ظن ایدرکه دوشمه چی
پولک تلامه یندن بهضاری طرفدن حواریون یسوعدن
اڭ فلاکت ذمه سینه قارشى کوستریان عداوت غیرحق
و یسوددر . زیرا بونلر دوشوغزلرکه بالذات یسوع
اخبار ایلدیک کی « ایستارنوت » ک بوسه سی کنددی
مذهبلری وجهله انسانلرک مظهر مغفرت اولملى ایچون
لازمی وشاید یهودا اوتوز آلونلای کیه نی آلامش
اولسه ییدی حکمت ربانیه دوچار تکذیب اوله جتی

وجودندن آشغی به صارقان باشی ایکی آلری
آرمنه آلدی وصیرتی بر آغاچه ویروب دیزلری
اوستنده دوغرولدی ؛ ایچندن عجباً رؤیای
کور یورم ؟ دیوردی ؟ بو سسلر نه ایدی ؟
زردن کلوردی .

— الله الله ! الله الله ! . . . حاجی عارف
افندی قانله طیقانان کوزلری آچامایوردی که
کورسون و قولاقلرند کی اوغولنه هیج
دنجوردی ، دنجوردی .

صالحی به ایلیک کیرن عسکرلردن بری
آ کلان یورکه ، یوللرینک اوستنده بو اختبارک
یوزی قویون جان چکشمکده اولدینی کورمشلر
ویانه یا قلاشوب :

— بابا ، بابا ، بز کلدک . الله الله ؛ دییه
باغیرمشلر ، هیج قیلمدماش . صوکره صیرت
اوستی چویرمشلر ، قان ایچنده اورتولو یوزنی
ماطراده کی صودن ایصلا تدهلری چورده لرله
سیلمشلر . اختیار کوزلرینی آچش ، اطرافنی
آلان عسکرلر برر برر باقش ، صوکره
هیج برشی سوبله مکسزین تسلیم روح ایتمش .

بغیرب قدری

ایستارنوتک اون بئش سکونی

کتابلر

عشق قادینی ، محمد رؤف بک

سوزه تأسله باشلا یورز . چوق سودیکدن
رؤف بکک اسمنده کی سحرک غایب اولیشنه آجیورز .
عشق قادینی بلکه قارنی مشغول ایدمه یله جک بر
کتابلر . لکن یالکیز بو مزیت کافیه دیر و یالکیز
بومزیت برکتانک تدقیقه ذکر بر اثر اولدینی اثبات
ایدی ؟ بوکتانی اوقوق ایستدک ، فقط اثر ذاتاً
ضعیف ، اوقوقاً بورد . نه یازیق که بواسته کسرلکیزی
برزمانلر ایلول کی کوزل اثرلرک اوستنده کوردیکدن
محمد رؤف بکک اسمی ده کیده رده دی .

آ کلان یورکه آرقتی بو اسمده فنا بولشد .
آرقتی بو اسمده نظم و نثرده کی سلیمان نظیف ، جناب
شهاب الدین اسملری کی ، فلسفه ده کی اسماعیل حق
کی وغیره جیلکده کی او مشهور جلال نوری عنوانی
کی تأثیرسز بر حال آلمشدر . فصل که قاره هرمانکی
بر یازینک آلمشده بو مشهور فقط صودن اسملری
کورنجه او یازی بی اوقوق دکل دونوب باقی بیله
ایسته میورسه آرقتی محمد رؤف اسمنی طاشیان هر
اثرده اوله باقی ایسته میور ، بو ، اختیاری دکل

فدیه نیجاتی اوله رقی زبانه صحریات ایتدی . وعالمک جنایتلری
اللاهک عفو ایدمه ییلمسی ایچون کوزلکله ملتلرک خرابی
موجب اولدی . فکر السی ، أونوا آقادی حالده
اوله رقی قهرمانلر و چوبانلرله اجرای فحش ایتدی قدر
هیج بر زمان پرستنه لایق اولمه ماشدی . شاعرلر
اونی بو قدر ساکن ، بو قدر علوی و بوقدر مشوم
اوله قی تصویر ایتدیکری و اوکا : « دگزلرک سکونی
کی ساکن روح ! » دییه خطاب ایلدیکری وقت
الوهیتی آکلاردی .

« ایسته أونوا آ رحم و شفقت دولای سیله فناقله
اضطرابه بویهجه سوق ایددی . صوکره اولدی .
« لاسه ده موتیا » ایلر حالسارانی کوسترلر . زیرا
شهوتدن صوکره اولومده اوکرشمی و اکتدیکی آجی
میوملری طاعتنی لازمی . فقط ههله ناک متفسخ
آتی ترک ایتدکن صوکره باشقه بر قادی شکندمه
تجد ایدمه رک ینه هر درلو حصارلره عرض وجود
ایتدی . ایسته بویهجه او جسمدن بوجسه کیره رک
وقت زمانلری آرمه زده کچیره رک دنسانک کناهی
اوسته آلیور . فداکارانی بوشنه دکلدر . جسانی
رابطه لرله بزه باغلی اولدینی وزمله برابرسوب آکلادینی
ایچون هم گندینک همده بزم مغفرتی استحصان
ایده جک و تکرار کیره جکن جنتک صلح و سکونی
ایچنده بزلری بیاض سینه سینه طاهره ق محلوب ایله جکدر .

نصر می

رب اغفال ایدلش ، تصوراتی آت اوست اولش
و دنیا شره ، جره و فناء محکوم اولش بوانه جقدی .
مارکوس — حکمت ربانیه درپیش ایتشدی که
یهودا بو اخانت بوسه سی ویرمه مکده مختار اولمغه
برابر اونی ینه ویرمه جکدی . ایستارنوتک جیانی بو
وجه ایله او خارق العاده غفران بناسنک برطاشی کی
استعمال ایتدی .

زه نوته میس — مارکوس ، دین سکا بشرک
چارمیخده جان ویرمن عیسی واسطه سیله نائل مغفرت
اولدینندن — اینانیرکی — بحث ایتدم . چونکه خرسیتیانلرک
اعتقادی بو مرکزده در و چونکه یهودانک ایدیا
تلین ایدلکی ظن ایدنلرک خطاسنی ده اابی احاطه
ایدمه یلک ایچون اولر کی دوشومشدم . فقط
دوغریسی یسوع نظر مده باز یایدله والانتک مبشریدر
سرغفرانه کتجه : سراق ایدیورسه کز ، عزیزدوستلر
بونک بر یوزنده نه صورتله ظهوره کلدیکنی آکلانیم .
مدعون موافقت ایتدیلرکی اشارت ایتدیلر .
« سه دس » ک ایچری نار والا دولو مقدس سیتلیله
آنه باکرملری آکدیران اون ایکی گنج قیز ناسرنی
بر نایک آهنگنه آباغلری اویدرمه رقی خفیف بره شی
ایله صالونه کیدیلر . سبتلی ماسه نک اوستنه قویدیلر .
نای صوضدی و زه نوته میس سوزه شوبله باشلادی :

— وقتاکه الاهک فکری « اونوا آ » دنیایی
یارادتی ، عالمک اداره سنی ملکره بر اقدی . فقط
بونلر افندیله یاقیشان سکوتی محافظه ایتدیلر . انسان
قیزلرک کوزل اولدینی گورمه رک اولری آقشام
اوستی صهرنج کشارنده باصدریدیلر و اولرله عقد
رابطه ایتدیلر . بو ازدواجلردن شدیدالعاب برجنس
حاصل اوله رقی عالی حقیرانه وظایم بوغدی و یولارده کی
توزل مظلوم قانی ایچدی . بو منظره قارشیدنده
اونوا آ یتمز توکمنز بر یأسه قایدی : « ایسته
یایدیم » دییه ایچلادی « عظام دولای سیله اولام آجی
برحیاته دالدیلر . اضطرابلری اثر جنایتدر و بونک
جزاسنی چکلیم . مفرقه ده دوشون الله بیله اولرله
ایلیک سافیتلری اعاده یه قادر دکلدر . اولان اولدی
و اسرخلت ایدیا بوزولدی . هیج اولازسه مخلوقاتی
ترک ایتیه ییم . اولری کندم کی بختیار ایدمه بورسم
گندیمی اولر کی بدبخت ایدمه ییلمیم ! ماوام که ویرمک
خطاستنده بولندیم وجودلر اولری حقیر گوستریور .
بنده اولرلرکی کی بر وجوده کیر و گیدوب آره لرند
باشارم . »

اونوا آ بویه دیهرک بر یوزینه ایتدی ویر
« تشارید » ک رجنده تجسد ایتدی . کوچوک وضعیت
اوله رقی دوغدی و « ههله نا » نامی آلدی . حیاتک
مساعینه تابع اوله رقی ظرافت و لطافت قطع مراحله
باشلادی و اک معروف لولرک تأثیرنی محکوم فنا
اولان وجودنده محس ایتک ایچون قراری قادیلرک اڭ فقه
ارزوا یدایی اولدی . شوی و خریص ارککلرکی حس
شکاری و بوتون زلارک ، بوتون شدتلرک ، بوتون اخلاقلرک

بالکس روحك بر تيكسینه سندن حاصل اولان بر نوع بركينلكدرد.

بر محرر ايچون اك فنا عاقبت ايسته بودر .
بر محرر اونوتولسون ، خاطر لئاماسين .. او قادر
فيع دكلدر . فقط برقارئي كسندن قاجران امضاك
اوغرا ديني عاقبت نه آليدر ، بويه براسمك ، معدني
بولانديران فنا قوقولردن فرق وارميدز ؟ بو عاقبت
چوق آچيدز . بر محررك حيا تدم كورميه جيكي اك
فنا حثارت بودر ، بويه محررل قارلرك كوزنده
وخيالنده باشمايولر ، عاداتا اختار ايتمش انسانلركي
اك فنا چهرميه دورويورلر . مثلا سامي پاشا زاده
سزائي بك اصاندم بالفرض بر سامان نظيف بكدن
داها ضيف بر محرر اولميليير . فقط سامي پاشا زاده
امضاسني هر كورديكمزده اونده آسكي سنلرك اختيار
و آتيفه سسلريني بوله جقمشز كي آسيلماسن نرمده ،
برده سامان نظيف بلك ، او يكي ، او جهاز قاطري
كي سوسلو جملزندن ، سوزلردن و بالتيجه اومضادن
قاجماسن نرمده ؟ اولكسندم بزي كسندن چكن بر
صميميت ، برسوكي ، او برنده بزي كسندن اوزا قلا
شديران ، بزديرون وحتي ايكرنديرون بر حال وار .
مخلمه نرمده سامي پاشا زاده سزائي بك بوتون ضمقرينه
رغم اك كوزل ، اك تميز بر چهرمدر . فقط او بری
فارا كاك ، كيرلي طاقسز بر يوزدر .

ذاتاً صمنندن مقصد ندر اي بر اسم وياشايان
بر روح براقه بيلمك دلكي ؟ اثرل اولميليير . فقط
اي ناملر هيچ اونوتولماز . يازيقي محمد رؤف يكي بز
بوجنس مشهورلر سلسله سنده صايقي ايسته نرمك .

آي پيشنده ، رفيق خالد .

رفيق خالد بلك «آي پيشنده» عنواني كتابتندن
اوزون اوزون بحث اتمه بچكز ، بويه برشيته لزوم
يوقدر . اساساً نه بو كتاب اوكا مساعدر ، نه ده
بز بو طرز كتابلرله مشغول اولميا ماستعدادي
حائز .

بو كتاب ، علي الاماده بر ادبيات وصنعت كتابي
اولقندن زياده بالذات مؤلفك وجودينه ، سجيسته ،
حاشانه و فكرينه عائد بارجه لري حاوي تحف بر جلددر .
انسان بوكا مزاح ديمك ايسته يورده ، ديه مهور ، حكايه
ديمك ايسته يورده ، ديه مهور ، بيلمك نه در ؟ بوتون
بونلري براقيورز . يالكلز كتابي دولدوران مدغال
و موضوعلر اوستندم مشغول اواق ايسته يورز .

«آي پيشنده» اول ديمك ايسته يوركه رفيق
خالد بك چوق شرفلي ، بو بوك ماضيلي بر آدمدر .
زيرا منقايه كيتدي . بز ديه بچكزه كاشكه شو بو بوك
نامق كال سورولمه سديده اوندن صوركرا هر
استانولدن آشيريلانده كسندني بر نامق كال صانده
سديده و چوق شكره رفيق خالد بك بوكون اوكونمك
ايچون دون سينويه قدر كيشمش بولنديدي .

«آي پيشنده» ثانياً ديمك ايسته يوركه رفيق
خالد بك كولونج و ثنائي بر آدم دكلدر . زيرا كسندني

بو بوك كورمز ، اداره ليدر ، تمكينليدر . فلان فلان ...
ديه بچكزه رفيق خالد بك ، كسندني اونوتوب ده
صوك دايملر و كالتني اختا سنده اورايه بويه باش
ووزار ق كسندني انتخاب ايدير كه چاليشماسيدي ،
بويه اولور اولوز شيلره اوغراشاسيدي . حتي بوايش
ايچون نامزدلكني قوماسيدي ، بلكه ... فقط
مادامكه كونلرجه بوخولايه باشادي . اونده سويندن
صيجرادي و اختا بده قازانديني تقديرده نلر يابه جني
يله دوشوندي ، پروژملر قوردی . خيالندن اولر
طوتدي ، آراهلر آلدی . او حالده ...

او حالده رفيق خالد بك نرمه سني ذكي ديه بچكز ،
اوندم بمورطه جياييري ياپار كسني عجائب قياقتسي ؟
صوبا باشنده كي خولايي حالته سي ؟ نه سني ؟ يوقسه
سوسلو چورايبرينه حيران اولوشنه سي ؟

«آي پيشنده» ده چوق شيلر سويله يور .
اونلردن هيچ بحث اتميلم . بونلر ، اك آرز اميتلي
اولانلريدي . او برلري مهمدر . بزي يورماسه بيله
رفيق خالد يكي اوركوتور . ايسي شمديك صوصالم .
اونلري بر ايكنجي «آي پيشنده» اولماسه بيله بر
صوكسني مهتابده آجازز . — ف — ل

وضمزمه دائر :

دياربكر سالنامتي — كيرمهرن تاريخچه سي

كوچوك مجموعه نك ۱۴ آغستوس تاريخي نسخده
سندم فكر عالمزه عائد غايت قيمتلي بر مژده وار .
ضيا كوك آلپ بك خبر وريديكي بومژده نك پروگرامني
بالذات جيزيور وديوركه : «دياربكر ولايتي جانلي
بر تاريخ موزمسيدر . بش بيك سندن بری تاريخ
صحنه سني جقمش اولان بواولكه اوزمانديبري بر چوق
مديتلك بشيكي اولمشدر . بومديتلك ايزلرني طاشلر
اوزرندمكي يازيلرله رسلردن ، سورلرله جدولاردن ،
عتيقانه عائد داها بر چوق اثرلردن بر كتاب كي
اوقومق ممكندرد .»

«بوندن باشقه دياربكر ولايتي جانلي بر آنتوگرافيا
موزمسيدر . مختلف عرفلر ، مليتله ، دينلرله
و منمبلرله منسوب بر چوق طاشلر بواولكه ده بر ابرجه
باشامقدمدر . تام كوچيه ، يازم كوچيه ، مقيم عشيرت ،
آغا كوي ، اهالي كوي ، شهر ناملرله تصنيف ايديله
بيان مختلف اجتماعي انؤذجلرك جمله سني بوراده يان
يانه كورميليير سكين .»

«بوندن باشقه دياربكر ولايتي جانلي برخاقيات
موزمسيدر . تورلك ، كردك مختلف شعبلرله منسوب
خاق ماضاللري ؛ خاق شعرلري ، خاق موسيقيسي ،
خاق اعتقادلري ، ضرب مثار ، خاق سوزلري
وييلمجلر اعتباريله بوللايت صوك درجه ده زكيتيدرد .»

بويه بر نقطه نظرندن يازيله جيكي اثرك نه درجه مهم
اولدنه دائر سوز سويله مك بيهوددر . ديكر
ولايتلرمن ايچون ده تقايده چوق شايان بويه بر نمونه ني

بزه اياك ويرهن دياربكر اولويور ، ديكر مملكتلرده
شخصي تيملرك و مساعينك محصولي اوله رق وجوده
كان بوقيل اثرلر بزمه آنجتي چوق مستشا حكومت
واداره آداملري طرفندن ميدانه كشييرليور . شهسز
بو اثر دياربكر واليسنك اسنه برآبددر .

§

دياربكر ولايتك رسمي بر تشبثله ياپديني بو حر كات ،
ديكر بعضي يرلرده ، داها كوچوك بر ساحده اواق
اواق اوزره ، ميدانه كشييرليور ، كيرمهرن سنده انتشار
ايدمن «ايشيق» رفيقمز ۱۱ مايول نسخه سندن اعتباراً ،
معارف باش كاتبي واعدا دي تربيه دينيه معلمي و هي
بك يازمه رق . معارف و كالته تقديم ايديكي اثري نثريه
باشليور ، اثر داها بك آرز نثر ايدلديكي ايچون
حقتده برشي سويله نرمز ، فقط هر حالده يوقارده ضيا
كوك آلپ بك دياربكر سالنامهي ايچون جيزديكي
يلان بويله اثر يازاجق متبيلر مزجه مشق اخذ
اولونماييدر .

مطبوعات عالمي

آرتق بيلمك حالا تورك قارشندن شكايات ايمكه
حقمن وارميدز ؟ دييورزكه اي برقاره صنفنر يوق .
يكي يوق . فقط اوقونه جني نه وارده ، براوقويه جني
اولسون . درت سندهر . هيچ بر عقلك آلامه جني
بو بوك حادثات ايچنده يز . هيچ برش بوكون بو حادثاتي
قاوارامش كورونه يورز . حاقنلر هر كون تكرر
ايدنيور ، بزه هر آن ، هر كون ، هر آي ، هر سني
برمزه صايورز . حادثلر بزي كريدم براقيور و بز
اونلرك آرقه سندن عجيب و غريب سسلرله هايقيوروز .
قوص قوجه بر ظفر قازاندي . دنيا ده هيچ بر انسانه
نصيب اولمايه جني اولان شيلر كوردك . حالا بو
كوردر كمرني بيله تحمليدن عاجز ، حالا دييورزكه
بو ، بودر . بوسوز قادر مناسن نه واردر .

مثلا ، مدرس اسماعيل حق بك حالا تورك
قارشندن برشي بكمكه جساتر ايدنيورميدز ؟ بو نهوس
محرر ، تورك عسكري آنادولينك بر باشندن او بر
باشنه كچديكي حالده حالا بزنده صاييور . حالا هب
او ترانه بيله مشغول . مفكوره ... مفكوره نك
غلبه سي قاهر در ... يكي انندي نه ديمك ايسته يورسكين .
مفكوره قاهر در . بوني داها قاج بيك كرم سويله يه
چكسكين ، سويله بچكز . حالا بيقادقني . هب عيني
شيبي تكرر ايدم بچكز . باشقه سويله بچكز يوقسه
نندن صوصايوروز ، سويله بچكز سوزمن اولمادي ني
حاله نندن سويله نوب دورويوروز . ميريلندي ،
ديرياتي دن برقائده متصورميدز ؟

بر يازي ده يا حسن اولور ، يا فكره يا ذوق ...
اسماعيل حق بك فاسنه ميدرد ، علمه ميدرد ، منوره ميدرد
نادر ، بايرمز اولان يازيلرنده نه وار . حسن
وار ديه نك ، كسندني رد ايدر ، ذوق وار ديه نك .